

Lenny Jelsma, Mahesh Kumar en Wim Van Cotthem van Fort Dodge Animal Health Benelux BV worden tijdens hun bezoek aan de GD rondgeleid door de GD-laboratoria.

Vaccin tegen West Nile Virus in EU beschikbaar

Henk Bosch, redacteur

Nederland beschikt nu ook over een vaccin tegen het West Nile Virus. Als eerste kreeg het farmaceutisch bedrijf Fort Dodge van het Europese Geneesmiddelenbureau (EMA) de registratie voor hun vaccin Duvaxyn WNV tegen WNV (november 2008). De redactie sprak hierover met Lenny Jelsma, Mahesh Kumar en Wim Van Cotthem van Fort Dodge Animal Health Benelux BV.

Van Cotthem benadrukt dat Fort Dodge voor deze registratie in de EU pro-actief is geweest. "De dreiging van West Nile Virus is een realiteit in de EU. WNV wordt nu beschouwd als endemisch in Italië. Fort Dodge heeft met haar ervaringen in de Verenigde Staten van Noord-Amerika veel kennis vergaard over het effectieve gebruik van vaccins tegen WNV. Dit vaccin dat een succesvolle historie heeft in de VS is nu verkrijgbaar in de EU. Er is nog geen vaccin voor mensen omdat dit vaccin voor mensen te gevaarlijk is."

Situatie VS

Zijn collega Mahesh Kumar licht die gebeurtenissen in de VS nader toe. "In de VS

was er in 2002 een infectiepiek van bijna 16000 ziektegevallen bij paarden. Duizenden paarden zijn toen ook gestorven. Na invoering van de vrijwillige vaccinatie is dit aantal sterk gedaald tot 4000 gevallen in 2008. Vanaf 2001 was er in de VS een stijging in aantal infectiegevallen bij

mensen tot 10.000 in 2003. Hier daalde het aantal gevallen niet na de toepassing van de vaccinatie bij paarden, waaruit blijkt dat de daling bij paarden geheel aan de vaccinatie kan worden toegeschreven. Het

kostte de economie aldaar in 2003 in totaal maar liefst 600 miljoen dollar."

Dreiging voor Europa

Kumar voorspelt een toenemende dreiging voor Europa. "Dat is ook af te leiden uit de migratieroutes van de vogels,

"virus is toenemend gevaar"

die drager van het virus kunnen zijn, over de gehele wereld. In Europa zijn het vooral de muggen die de boosdoener zijn, onder andere Culex pipiens en Culex modestus. De sterke verspreiding in de VS wordt toege-

West Nile Virus (WNV)

WNV kan door verschillende muggensoorten worden overgebracht. Het komt al lang voor in Afrika en Oost-Azië. Het virus vermeerderd zich in wilde vogels en in muggen. Vervolgens kunnen o.a. mensen en paarden een infectie doormaken wanneer ze door besmette muggen gestoken worden. Mensen en paarden zijn overigens zogenaamde 'eindgastheren'. Ze spelen geen rol van betekenis bij de verspreiding van het virus.

Bij 80% van de mensen veroorzaakt de infectie geen verschijnselen; bij 20% treden griepachtige verschijnselen op. Bij een klein deel (1%) ontwikkelen zich neurologische verschijnselen zoals hersenverschijnselen, verlammingen, gebrekkige coördinatie en spiertrillingen. Van besmette paarden krijgt echter een veel hoger percentage (tot 35%) neurologische verschijnselen.

schreven aan het feit dat kruisingen tussen deze twee muggen veel agressiever zijn dan de afzonderlijke soorten. Deze kruisingen zijn in Europa nog niet aangetroffen. Factoren waardoor de dreiging van een omvangrijke epidemie voor Europa groter wordt, zijn

“vaccineren is verstandig”

de klimaatverandering, milieukundige factoren, menselijke activiteiten, verandering in ziektedragers, en de diversiteit van het virus. Bij klimaatverandering moet je denken aan bijvoorbeeld vochtiger weer. De verspreiding van ziektekiemen is erg temperatuurgevoelig. Menselijke activiteiten zijn bijvoorbeeld de irrigatiewerkzaamheden in de Franse Camarguestreek. Ze vormen een ideale voedingsbodem voor muggen. En als mensen met het vliegtuig reizen, is er een kans dat er ziektedragende insecten meekomen.”

Diverse vormen

Kumar vervolgt: “Er zijn vijf stammen van WNV geïdentificeerd. Alle grote uitbraken in Europa zijn te wijten aan één soort. Het hoofdseizoen voor WNV onder paarden

(en mensen) in Europa is de periode juli tot oktober, met een piek in augustus-september. Paarden (en mensen) van alle leeftijden kunnen besmet worden. Het virus komt in Europa onder andere voor in Italië, Frankrijk, Spanje, in de Balkanlanden, en in Rusland. In Italië wordt de ziekte momenteel geclassificeerd als endemisch. Recentelijk vond hier een behoorlijke uitbraak plaats. Sommige EU-lidstaten maken zich zorgen over het vaccineren. EU-landen die vaccinatie niet verbieden zijn Italië, Frankrijk, Spanje, Zweden, Nederland, Ierland, Slovenië, Tsjechië, en Hongarije. Naar verwachting zullen er verschillende andere landen volgen.”

WNV blijft!

Lenny Jelsma classificeert WNV als een virus dat ongetwijfeld blijft bestaan. “Het zou daarom goed zijn als er een soort ‘early warning system’ zou komen. Dan zou als het virus in een bepaalde land ontdekt wordt, er

op grote schaal gevaccineerd kunnen worden. Om het virus te signaleren heeft de EU in 2003 het volgende aanbevolen: Landen die vrij zijn van uitbraak kunnen aan passieve signalering doen. Landen met uitbraak moeten actief signaleren bij paarden waar de uitbraak plaatsvond. Ook kan men in de signalering gebruik maken van gevoelige vogels zoals kippen en eenden. Passief signaleren is mogelijk door de sterfte onder wilde en huisgehouden vogels bij te houden.”

Nu al vaccineren?

Komt het WNV? En in welke mate? Moeten we in Nederland nu al vaccineren? Jelsma voorspelt dat de situatie zal verslechteren. “Vaccineren is dus verstandig. En dat

“virus is een blijvertje”

zeg ik niet louter om commerciële redenen. Maar kijk bijvoorbeeld naar de uitbraak in Italië. Paardenhouders lopen een risico. Het is namelijk niet zoals bij blauwtong dat de overheid financieel bijspringt als het misgaat.”

Nederland

Jelsma vervolgt: “In Nederland dreigt het gevaar als eerste voor dieren die op reis gaan, internationale paarden, dure paarden die afreizen naar een endemisch land in Zuid-Europa, paarden die meedoen aan grote evenementen, wedstrijdpaarden, paarden die meedoen aan shows. Die moet je niet aan risico's blootstellen. Dan moet je vaccineren.”

Tot slot

Volgens Van Cotthem is het altijd een kwestie van afwegen: het risico van een uitbraak ten opzichte van vaccineren. “Het probleem is dat er bij een uitbraak wellicht te weinig vaccin is. Maar goed, in noodgevallen kunnen we vaccin halen uit de VS. Wij zetten het vaccin niet in de markt als een product dat de overheid op voorraad moet hebben. Wij zetten het in als ieder ander vaccin dat publiek verkrijgbaar is, voor dierenartsen. En de dierenartsen moeten het ook weten! Want met WNV kan het snel gaan. Ze reageren overigens erg verschillend. Sommigen willen het meteen al kopen, en beamen dat WNV ook in Nederland een probleem zou kunnen worden. Anderen betwijfelen dat. Aan de andere kant, er zijn nu ook al diverse paardenhouders die bezorgd zijn voor besmetting, en geïnteresseerd zijn in vaccineren. Ze willen voorbereid zijn. En terecht.”

